

En vårtermin i Lissabon

Innan avresa

Redan då jag började på KTH var jag övertygad om att jag ville på utbytestermin under masterstudierna. Om inte det så tänkte jag att jag kommer behöva ett uppehåll någon termin, eftersom 5 år i samma studiemiljö kändes länge. I efterhand var det kanske inte för en paus som jag ändå valde att åka, utan för den givna chansen att få uppleva att bo i ett annat land – det skiljer sig så mycket från att semestra.

Den ursprungliga drömmen om att åka till Australien, ändras när jag insåg att betygen kanske inte räcker till... Dessutom skulle det inte skulle bli enkelt för familj och vänner att hälsa på mig där nere. Därför blev jag väldigt nöjd att istället antas en plats till Lissabon, som var mitt första val i Europa! Det är ett land jag besökt tidigare och verkligen gillat. I anslutning till havet, det riktiga havet Atlanten, samt lite billigare stadsliv jämfört med övriga euro-länder, storstad som ändå är överskådlig, närhet till naturupplevelser, möjlighet att lära sig ett nytt europeiskt språk. Listan kan göras lång. Jag gillar verkligen Portugal och dess variation!

Ankomst

Jag reste till Lissabon med en studiekamrat som jag dessutom hade bestämt mig för att bo med. Vi anlände förhållandevis tidigt (ca 10 dagar innan mottagningen) för att verkligen hinna landa in i den nya staden, vår lägenhet och den nya vardagen. Hade jag rest själv kanske jag inte hade velat ha så många dagar innan jag fick något på schemat. Dock tycker jag själv att det är viktigt att komma iordning innan studierna drar igång, och att då bli väldigt trött av alla nya intryck och sociala sammanhang. Mottagningen på skolan pågick ca en vecka före kursernas start. Detta är tydligen större för de som anländer i augusti, men ändå välorganiserat i februari också. Jag rekommenderar verkligen att delta på aktiviteterna under denna vecka! Framst ger det information och support för hur du ska anmäla dig för kurserna och pyssla ihop schemat. Alla utbytesstudenter kommer att delta på detta, eftersom det är skolans kår som arrangerar det. Det betyder att du kommer att träffa studenter från alla program och inte enbart de från ditt program – vilket kan ha både för- och nackdelar kanske.

Ekonomi

Portugal är generellt sätt billigare än Sverige. Detta gäller främst för aktiviteter, äta på restaurang och café, samt ta en öl på stan. Det var också en av anledningarna till att jag valde staden, eftersom jag vet att det sociala livet ute är en stor del av livet i Lissabon. Det känns så mycket roligare att hitta på saker om det inte svider i plånboken. Det var faktiskt en skillnad mellan utbytesstudenter, som tyckte det mesta var billigt/mycket prisvärt, jämfört med de portugisiska studenterna som inte har något studiebidrag och därför inte kunna följa med ut lika ofta.

Boende

Universitet hjälper inte till med boende. Detta är bra att veta i förväg! De har ett fåtal rum men de hyrs endast ut till studenter med särskilt anledning som har rest långt. Lite tips skickades ut via mejl, men detta kom sent och var inte till särskild stor hjälp.

Jag kontaktade de KTH-studenter från ABE som skulle till Lissabon under samma termin. Eftersom det troligaste är att du kommer behöva hyra en lägenhet är det en fördel att kunna dela. Vi hittade vår lägenhet via uniplaces.com (vilket är lite som AirBnB men enbart för länge perioder och särskilt för studenter). Detta fungerade bra, även om den mesta kontakten blir med hyresvärderna själv!

Vi (jag och min klasskompis) valde en lägenhet i området Anjos/Arroios vilket innebär en dryg 10 minuters promenad till campus. Det var verkligen optimalt! Lägenheten var enligt våra vänner den bästa/lyxigaste i vår vänskrets - med varsitt rymligt rum, fullutrustat kök och vardagsrum. Dessutom en privat 20 m² takterrass! För detta fick dock betala 1250 euro i månaden...

Universitetet och studierna

Instituto Superior Técnico har cirka 11500 studenter, men är uppdelat på två campus. Jag läste endast kurser på huvudcampus, som ligger centralt i staden. Det går att åka med skolans shuttlebuss till det andra campusområdet, som ligger avsides. De studenter som läste kurser på båda universiteten tyckte det var jobbigt att åka emellan eftersom det kunde ta uppemot en timme.

Skolan har kurser inom de flesta tekniska områden, men programmen är väldigt uppdelade enligt mig. Jag tror att kvalitén mellan programmen också kan variera en del. Dessutom verkar det inte vara lika mycket schemalagd tid som på KTH, så jag fick en känsla av att skolan var väldigt mycket mindre än KTH eftersom det var färre byggnader och inte så många studenter på plats. Det är heller inte alls lika många utbytesstudenter i Lissabon som det är på KTH, vad jag kunde märka.

En vanlig dag för mig, som läste 21 hp dagtid och 6 hp kvälltid (språk) bestod vanligen av 1-3 föreläsningar. Schemat ser likadant ut varje vecka. Därför hade jag under tiden som portugisiskan pågick (~8 veckor) väldigt långa måndagar, från 09-21 med få pauser. Men på fredagar var jag istället helt ledig.

Matlåda är inte lika vanligt på IST som på KTH. Jag hade sällan med mig, men när det hände så valde jag helst kall mat då micros var en begränsning. Jag bodde nära skolan och gick ofta hem och åt, eller köpte lunch på en restaurang i kvarteren. Skolan erbjuder enklare luncher på kafeteriorna, där den kanske bästa rätten var vegetariska burgaren för knappa 3 euro (se bild).

Vegetariska burgaren på kafeterian i Civil Building, enkel men prisvärd.

Vissa kurser bestod av endast föreläsning (lärare med powerpoint) och vissa andra kurser gjorde om det till övningar lite då och då. Det syntes inte alltid i schemat vad den skulle innehålla... Generellt sett så var det också svårt att sitta i skolan för att plugga den övriga tiden. Jag saknade allmänna

utrymmen att plugga på, det finns endast klassrum samt datorsalar. Därför blev det mesta plagget gjort hemma eller hos vänner, vilket är ovanligt upplägg för mig.

Alla kurser som jag läste var på engelska. Jag blev tvungen att byta en kurs direkt då den tydligen gick på portugisiska. Enligt föreläsaren hade jag inte kollat upp det ordentligt, då förklaring löd att om inte kursbeskrivningen finns på engelska så går kursen inte på engelska (det betyder alltså att inte alla masterkurser ges på engelska...hm). Att byta en eller flera kurser på skolan gick bra.

Skolan är placerad högt uppe på en kulle, vilket ger fantastiska vyer men också svettiga promenader dit. På huvudcampus finns möjlighet att utöva flera sporter. Nere till höger i bilden skymtas futsal-, tennis- och padelplaner, som går att hyra.

Kurser

Tillgodoräknande inom EESI:

Environmental Policies and Law, 4.5 hp

Den här kursen hade jag tyvärr högre förväntningar på än vad den senare visade sig erbjuda. Kursen hölls av två mycket erfarna äldre män, där jag fick veta först halvvägs in att huvudläraren (Francisco Nunes Correia) varit Portugals *minister för miljö, fysisk planering och regional utveckling* mellan 2005-2009. Han har även varit konsult till Världsbankens projekt samt teknisk rådgivare till flera nationella och internationella planer. Hans främsta merit, som upprepades många gånger under kursen, var hans deltagande i FN:s konferens i Rio 1992... Den assisterande professorn (António Gonçalves Henriques) är även han erfaren från internationella arbeten, bl.a. genom att utforma delar av EUs vattendirektiv.

Med dessa två herrar som lärare kunde man förvänta sig spännande föreläsningar om hur det går till att utforma "policies and laws" kopplande till miljö. Det sades att global, europeisk och portugisisk nivå skulle vara inkluderat. Tyvärr bestod kursen av en powerpoint på flera hundra slides, som nästintill lästes upp bokstavligen av de två lärarna om vart annat. Ibland kunde en historia från deras karriär komma upp. Med det var tyvärr oinspirerande överlag, och jag saknade verkligen studenternas involvering – då vi var ca 20 i kursen. Examinationen bestod av en tenta som utgick från föreläsningarna, där allt material fick tas med samt ett projektarbete som skrivits utifrån helt valfritt ämne.

Environmental and Territorial Management, 4.5 hp

Kursen med den mest involverande läraren, men som också hade ett rykte om sig att vara väldigt sträng och hård med sina bedömningar. Trots att kursen var 4.5 hp spritt över hela terminen lade jag nog ner mest tid på denna. Men det var lärorikt och samtidigt nödvändigt. Många av koncepten från föreläsningarna var upprepningar för mig (biodiversity, ecosystem services mm) som vi alla behövde ha koll på för att utföra projektarbetet i grupp. Efter varje föreläsning fick vi en "tenta"-fråga som

besvarades under 10 min. Detta var den enda examinationen tillsammans med grupparbetet. Jag gillade det!

Grupparbetet utformades också mycket självständigt, och här fick vi vara förbereda på att få ta mycket kritik vid varje "supervision"-tillfälle samt muntliga redovisningar. Lärarinnan krävde mycket, och förväntade sig att vi följde hennes råd. Vid några tillfällen försökte jag att resonera med henne, eller i alla fall föreslå alternativ, vilket inte mottogs särskilt öppet. Hursomhelst blev detta ytterligare en intressant lärdom om hur studenters och professorernas relation ser ut i Portugal. Kursens innehåll kändes mycket relevant för studierna här hemma också.

Integrated Solid Waste Management, 6 hp

En kurs där namnet kanske inte gav en helt korrekt bild av innehållet. Jag förväntade mig lärdomar så som hur avfallshantering kan planeras och utföras, vad som kan återvinnas och hur mm. Istället blev det här en crash-course i hur du blir ansvarig för avfall på en kommun. Mycket av fokus lades på lärarens synpunkter på vad vi som miljöingenjörer bör kunna. Eftersom han ansåg att vi inte hade tillräckliga matematik-kunskaper, så kunde hela föreläsningar ägnas åt att räkna ut mängden avfall i en kommun, baserat på en massa siffror han skrev upp på tavlan.

I slutet av kursen insåg jag att jag ändå fått en bild av hur avfallsplanering går till, vad som är viktigt i Portugal, politiska barriärer för management samt hur EUs mål ska uppfyllas. Pluggade också rejält inför tentan vilket gjorde att jag nog kunde allt tillslut. Men tyvärr skuggades hela kursen av läraren, återigen en äldre man med fint CV, att studenter ska inse att de är här för att lära, och helst inte ifrågasätta kursupplägget allt för mycket. Mina främsta lärdomar från kursen är kanske ledarskap på Portugals universitet, som skiljer mycket från det jag är van vid hemma...

Valfria:

Transport, Land-use, Energy and Environment, 6 hp

En kurs som till en början var oklar om den skulle gå eftersom vi var 8 studenter registrerade. Det slutade med att de valde att utföra kursen likande en distanskurs, utan föreläsningar och istället endast självstudier som resulterade i ett projektarbete. Jag valde att skriva arbetet med Hanna, som jag bodde med, för att vi på så sätt skulle kunna göra klart det så smidigt som möjligt. Vi valde ämne från en lista, där vi undersökte "mobility at microscale", vilket blev att jämföra hur elsparkcyklar används i Lissabon vs Stockholm. Intressant ämne och mycket bra handledning från läraren.

Portuguese Language course, A1.1, 6 hp

Denna kurs erbjuds till alla Erasmus-studenter. Det är en intensivkurs som går 2 h kvällstid mån-tors de 8 första veckorna av terminen. Jag var alltså klar med den strax efter påsk! Till en början var jag väldigt tveksam till att välja denna kurs då det kändes som att jag skulle gå miste om mycket fritid, särskilt i början då man gärna träffar nya vänner mm. Men när jag tvingades byta några kurser såg jag det som en bra chans att lära mig grunderna i portugisiska, hitta några andra studievänner samt få ihop 6 hp tidigt, vilket gjorde mitt schema mer luftigt i slutet av terminen. Kvalitén på kursen var mycket bra, tack vare Inez vår härliga lärare. Att få hemläxa varje dag gjorde också att kontinuiteten hölls uppe och lärandet var effektivt. Rekommenderar!

Staden och landet

Portugal har många kulturer och naturtyper att uppleva. Sydkusten är berömd för de bästa stränderna och dramatiska kustlandskap. Hit åker även portugiserna för semester. I norr finns bergigare områden och kända vindistrikt.

I Lissabon är det nära till semesterorter, större naturområden och stränder. Ibland är det svårt att ta sig överallt med kollektivtrafiken, men det är både enkelt och hyfsat billigt att hyra en bil vid något tillfälle – det rekommenderas för att se något extra! I närheten av Lissabon rekommenderar jag; Parque Natural da Arrabida (Galapinhos beach m.fl.), Setúbal, Troia peninsula i lågsäsong. Det finns studentorganisationer som anordnar events och utflykter, ELL och ESN Lisboa.

Fritid och sociala aktiviteter

Skolan arrangerar en mottagning som jag rekommenderar att delta i. "Tyvärr" är mottagning inte speciellt för ditt program utan för alla nyanlända utbytesstudenter. Det gör att du kanske inte träffar dina kurskamrater, men däremot är det en chans att träffa andra! Jag åkte bl.a. på en roadtrip med några från mottagningen i slutet av terminen.

Skolan har också, som nämnt ovan, en del träningsfaciliteter. Jag valde dock att också skaffa ett gymkort på kedjan FitnessHut, som har flera gym i stan med träningsledda klasser (Liknar Nordic Wellness m.fl.). Ett av gymmen ligger väldigt nära skolan!

I övrigt erbjuder Lissabon oändligt med möjligheter för events, både kultur och annat. Jag hittade många roliga saker via facebook, där man kan söka på evenemang i närheten. Exempel på vad som händer i staden; karneval i mars, sardinfest i juni (viktig högtid!), många musikfestivaler, gatufester, dansklasser på torg, fotbollsmatcher, utomhusbio och mikrobryggerier.

Utomhusbio arrangerades varje vecka under sommaren av Topo Bar.

Lissabon har oändligt med möjligheter för sociala aktiviteter, då gator och torg ofta är samlingsplats för en kaffe, glass eller drink. Fina sandstränder hittar man inom 30-60 min!

Rekommendationer och övriga reflektioner

Vill slutligen summera reseberättelsen med att säga hur nöjd jag är med utbytesterminen till Lissabon. Trots att studierna var annorlunda från de här hemma, och i min mening kanske inte lika hög kvalitet som på KTH, har jag lärt mig mycket nytt – både inom de valda kurserna men främst om mig själv i en annan kultur. Portugal ligger förvisso i Europa men jag anser att det finns många skillnader som upplevs när du som svensk bor där för en stund.

De främsta rekommendationerna till dig som vill studera i Portugal; hitta ett boende i god tid, där du kan tänka dig att bo i 5 månader, lär dig grunderna i portugisiska och använd dem i vardagen samt res runt i landet så mycket du hinner!